

СТАНОВИЩЕ

От

Доц. д-р МЛАДЕН ИВАНОВ МЛАДЕНОВ
ВТУ “СВ.СВ.КИРИЛ И МЕТОДИЙ”

за дисертационен труд на тема:

„Ролята на графичния дизайн за обогатяване на визуалната култура на учебниците в обучението по изобразително изкуство”

за присъждане на образователната и научна степен „ДОКТОР”

на **Виктор Петков Петков**

докторант в задочна форма на обучение

по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., докторанска програма

”Методика на обучението по изобразително изкуство”

ШУ „Епископ Константин Преславски”, Педагогически факултет

Катедра”Визуални изкуства,теория и методика”

Научен ръководител: **Проф. Валери Чакалов**

I. Данни за дисертанта:

Виктор Петков Петков е роден на 10.04.1974 г. в гр. Русе. Завършва висше образование във ВСУ „Черноризец Храбър”, специалност “Моден дизайн” (ОКС „бакалавър”, 1999) и „Мода и мениджмънт в модата” (ОКС „магистър”, 2006). От 2000 Дисертантът е преподавател в специалностите “Моден дизайн” и “Мода и мениджмънт в модата” към ВСУ “Черноризец Храбър”. Виктор Петков има реализирани професионални изяви в областта на графичния и модния дизайн. Автор е на редица дизайнерски решения на корици и цялостни оформления на издания от областта на културата и изкуството. Участва и организира художествени изяви от национален и международен характер. Създава множество брошури, плакати и различни рекламни материали, което е малка част от неговата професионална идентичност. Като съвременен творец Виктор Петков освен в областта на дизайна успешно доказва своите креативности и в сферата на видеоарта и фотографията. Негови творби намират място в престижни артфоруми и са включени в значими културни събития.

Приложената творческа биография от Виктор Петков е отражение на неговия богат опит като творец и педагог с множество практически реализации.

II. Данни за докторантурата:

Представените от Виктор Петков материали, свързани със защита на дисертационния труд, са в съответствие с условията и реда, установени в

ЗВО (Глава V), Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, както и с вътрешния Правилник на ВТУ. По-важните документирани процедури са:

- Зачисляване на Виктор Петков Петков за докторант в редовна форма на обучение със заповед № РД-10-131/27.01.2016 г. Изпълнени са всички изисквания, отчетени са всички дейности и са положени всички изпити по индивидуалния учебен план на докторанта, одобрен и приет от обучаващото звено – катедра „Визуални изкуства ,теория и методика” към ПФ на ШУ “Еп. Константин Преславски”.

- Проведено е предварителното обсъждане на дисертационния труд на Виктор Петков. На катедрено заседание на катедра „Визуални изкуства ,теория и методика”, като е взето решение с явно гласуване, че докторантът има готовност за защита пред Научно жури и е отписан е с право на защита.

- Съгласно заповед № РД-10-090/06.02.2020 г. на Ректора на ШУ „Еп. Константин Преславски”, Виктор Петков е отчислен с право на защита считано от 01.02.2020 и е определен състава на научното жури, във връзка с открита процедура за защита на дисертационния труд.

Заявявам, че предвид така изложените факти за хода на докторантурата и за подготовката и обсъждането на дисертационния труд на Виктор Петков, **не намирам** допуснати нарушения в процедурата.

III. Данни за дисертацията и автореферата:

Дисертационният труд на Виктор Петков Петков е с обем от 216 страници и съдържа: увод; четири глави (със съответните изводи); заключение; справка за научните приноси на изследването и списък с цитирана и използвана литература, който включва общо 76 бр. източници (66 бр. на кирилица, 10 бр. на латиница, 2 бр. интернет източници). Текстът съдържа 83 бр. илюстрации, 17 бр. таблици и 3 бр. диаграми.

В структурно отношение теоретичното изследване се характеризира с последователност и логично извеждане на основната тема. Спазена е основната конструкция, определяща научния текст. От увода до заключителната част дисертацията включва много и различни философско-естетически аспекти в синтез с методико-практически и исторически проучвания. Разгледан е актуален проблем, който е част от личната творческа и преподавателска аргументация на автора. Определена е целта на изследването и произхождащите задачи, като ясно и точно са дефинирани обекта, предмета, хипотезата и методиката на реализираното теоретично изследване. Чрез направения исторически обзор на обучението по изобразително изкуство се акцентира върху наличието на отделни задачи, свързани с особеностите и спецификата на графичния дизайн. В хода на изследването са доказани необходимостта и смисъла от разработването на задачи, включени в програмата за обучение по изобразително изкуство. Посочени са източници и автори на програми и методични курсове, имащи отношение към намирането на нови форми и

системи на преподаване на изобразителното изкуство и възпитанието в нова визуално-графична култура. Представянето на различните способности на обучение в българското училище като геометрично-копирната система, рисуването по натура, борбата за “ново” рисуване и изобразителното изкуство в съвременното училище са включени в обстоен анализ, чрез който се извеждат основни параметри, променящи и налагащи необходимостта от включването на графичния дизайн в учебните програми по изобразително изкуство.

Един от основните и съществени акценти в дисертационния труд е използването на Сократовата беседа в хода на преподаване. Методът е описан от Б. Колева¹ и се разбира като специфичен “Отворен” /в смисъла на К. Попър/ тип обучаващо събеседване между преподавател и аудитория, описано от Платон в ранните му диалози и в тези от т.нар. преходен период, като има предвид атмосферата и структурата на този тип философстване, а не предмета на разискване. Виктор Петков прилага този подход и в обучението по изобразително изкуство, чрез който в духа на експеримента разширява границите на преподавателските възможности. Включването на метода според Петков спомага за обогатяването на визуалната култура на учениците и предполага трансформация на мисълта в “прости действия”. Действия, които стимулират креативните възможности на учениците при работата им по поставените задачи в областта на графичния дизайн.

В следствие от доказаната необходимост от ясно очертани параметри на програма на обучение по графичен дизайн Петков мотивирано и изхождайки от своя професионален опит създава примерни модели на преподаване на графичния дизайн в средните училища. Провеждането на двугодишния експеримент с ученици от III и IV клас е развит в три етапа на изследване: констатиращ, формиращ и контролен. Всеки един от етапите е свързан с ясно мотивирани и приложени задачи. Представянето на експеримента в таблици и диаграми представляват синтезирано изведена концепция относно визията на Петков за последователността на целия процес на комуникативност и резултата от него. Фокусирането на докторанта върху емпиричния метод е показател за неговия богат художествен и преподавателски опит, които трансформира в нова методика на преподаване на графичния дизайн.

Представеният от Виктор Петков дисертационен труд съдържа и задълбочен теоретичен анализ, изведен от практиките в сферата не само на графичния дизайн, но и на други форми на съвременното изкуство. Бих определил дисертацията като интересдаржателен теоретико-практически труд, притежаващ разнообразен инструментариум от евристични, емпирични, психоаналитични и др. методи.

¹ Бисера Колева. Сократовата беседа в университетското обучение по философия. В сп. Философия, бр. 6, 59-63

Авторефератът на дисертационния труд, с обем от 40 страници, коректно отразява структурата и съдържанието на изследването. В синтезиран вид представя същността и всички му аспекти.

IV. Научни приноси:

Представеният дисертационен труд на тема: „**Ролята на графичния дизайн за обогатяване на визуалната култура на учебниците в обучението по изобразително изкуство**” за присъждане на образователна и научна степен „доктор” на Виктор Петков Петков е завършена в посочените срокове спрямо индивидуалния учебен план. Основните научни приноси моменти в дисертационния труд са логично обобщение на една професионално представена теоретична разработка.

В контекста на изследването е направен обстоен исторически обзор на формите на обучение по изобразително изкуство, като се анализират ситуацияите, които налагат присъствието на графичния дизайн в програмите в средните училища.

С разглеждането на “Сократовата беседа”, Петков придава на изследването задълбочена научност, подкрепена от психоаналитичен експеримент с прилагането на емпиричния метод.

Направен е обстоен анализ на отделните елементи на графичния дизайн. Разгледани са принципите на проектиране и конструиране на графичната материя, заложена в основата на дизайна и прилагането на Сократовия метод.

Изведена е ясна методология, като е проведен двугодишен експеримент, които е определен от емпирично-изследователски действия. Резултатът е доказване и прилагане на новоизработена методика на преподаване на графичния дизайн в средните училища.

V. Публикации и участия в научни форуми:

Виктор Петков Петков има необходимия брой публикации по темата на дисертационния си труд:

1. **Петков, В.** *За полезността на компютъра и графичния дизайн в обучението по изобразително изкуство.* – В: Годишник на ШУ „Епископ Константин Преславски” том XXD, ISSN 1314-6769, Шумен: УИ „Епископ Константин Преславски”, 2016, стр. 168-171.

2. **Петков, В.** *За полезността и несъвършенствата на умните телефони (smartphones) за създаване на графичен дизайн.* – В: Годишник на ШУ „Епископ Константин Преславски”, том XXIID, ISSN 1314-6769, Шумен: УИ „Епископ Константин Преславски”, 2018, стр. 121-127.

3. **Петков, В.** *Сократовата беседа като основен метод за обучение по графичен дизайн в общообразователното училище.* – В: e-Journal VFU на

Чрез публикациите си на теми, сходни с изследването на основната дисертация Виктор Петков създава допълнителна теоретична основа, чрез която обогатява съдържанието на дисертационния труд. Тези негови участия в научните конференции допълват неговия научно-творчески опит.

VI. Заключение:

Теоретичната разработка на Виктор Петков е съдържателна и обследваща в широк спектър проблематиката, заложена в темата на изследването. Представянето на кандидата за научната степен ОКС Доктор е на високо научно и художествено-творческо ниво. Избора на тема на дисертацията е повлиян от личния творчески и педагогически опит на докторанта.

След запознаване с представения от Виктор Петков Петков дисертационен труд на тема **„Ролята на графичния дизайн за обогатяване на визуалната култура на учебниците в обучението по изобразително изкуство“**, автореферата, публикациите на кандидата и извършения от мен анализ на значимостта и на съдържащите се в тях научни приноси, намирам за основателно да дам своята обща **положителна оценка**. Считаю, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за РАСРБ.

В заключение, предлагам на **Виктор Петков Петков** да бъде присъдена образователната и научна степен **„доктор“** по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по... (докторска програма ”Методика на обучението по изобразително изкуство”), ШУ „Епископ Константин Преславски”, Педагогически факултет, Катедра ”Визуални изкуства, теория и методика”.

Изготвил становището:

(доц. д-р МЛАДЕН МЛАДЕНОВ)

02.07.2020 г.
гр. Шумен